

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA			
CÓDIGO			
MATERIA	Técnicas gráficas para a escena		
DISCIPLINA	Debuxo Técnico II		
TITULACIÓN	Técnico Superior en Arte Dramática		
ESPECIALIDADE	Escenografía		
ITINERARIO			
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	2º
CRÉDITOS ECTS	4		
CARÁCTER	Obrigatoria		
DEPARTAMENTO	Escenografía		
CENTRO	Escola Superior de Arte Dramática de Galicia		
COORDINADOR/A	María Sarmiento Rivas		
DOCENTE	Nome e apelidos: María Sarmiento Rivas Horario titorías: Despacho: Aula de debuxo Contacto: mariasarmiento@edu.xunta.gal		
DESCRIPCIÓN	Principios xerais das técnicas de representación técnica. Coñecemento avanzado das técnicas instrumentais do debuxo técnico. Representacións técnicas avanzadas. Representación técnica tridimensional de obxectos do cotián.		
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os adquiridos na disciplina Debuxo Técnico I.		
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐ Portugués ☐		
2. COMPETENCIAS. DECRETO 179/2015, do 29 de outubro.			
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DA TITULACIÓN			
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.		
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.		
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersoal.		
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.		
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.		
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.		
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.		
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.		
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.		
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.		
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance coa responsabilidade cara o patrimonio cultural e medioambiental.		
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos.		
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN			
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.		
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.		
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.		
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.		
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE			
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade		

	estética.		
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.		
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.		
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.		
3. OBXECTIVOS PARA DEBUXO TÉCNICO II		COMPETENCIAS VINCULADAS	
1. Desenvolver a visión espacial para ser quen de relacionar, situar e comparar as formas tanto no espazo real como a súa correspondencia no espazo do debuxo.		T2, T8, T17, X3, X5, EE2, EE5	
2. Usar os métodos e coñecementos propios do debuxo técnico na investigación e solución razoada de problemas científicos e técnicos.		T8, T12, T13, T14, T17, X6, EE3	
3. Aceptar a normalización como convencionalismo universal que simplifica e facilita o entendemento da representación ou racionalización da produción dunha determinada realidade.		T2, T7, T11, T15, T16, X6, EE2	
4. Coñecer e respectar as principais normas (UNE e ISO) na execución de planos técnicos.		T1, T12, T14, X1, X3, EE1, EE2	
5. Coñecer os fundamentos do debuxo técnico para aplicalos á lectura e interpretación dos deseños, planos e produtos artísticos e á representación de formas, aténdose ás diversas normas.		T6, T13, T15, X1, X5, EE1, EE3	
6. Adquirir e desenrolar hábitos de reflexión e destrezas representativas.		T8, T12, T13, T14, T17, X6, EE3	
7. Relacionar o espazo co plano, comprendendo a necesidade de interpretar o volume no plano, mediante os sistemas de representación.		T1, T7, T11, T16, X1, EE1, EE5	
4. CONTIDOS PARA DEBUXO TÉCNICO II			
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS	
1. Representación técnica de elementos escenográficos.	1.1 Plataformas e escaleiras. 1.2 Bastidores. 1.3 Telóns, bambolinas e patas.	13	
2. Representación técnica de instalacións efémeras.	2.1. Escaparates. 2.2. Exposicións. 2.3. Stands comerciais. 2.4. Site specific.	13	
3. Representación técnica do espazo escénico.	3.1. Representación técnica de planta, alzado e perfil de espazos. 3.2. Representación técnica de cortes. 3.3. Representación técnica de seccións. 3.4. Representación de detalles.	13	
4. Representación técnica de escenografías.	4.1. A planta escenográfica. 4.2. Esbozos acoutados de posibles deseños escenográficos. 4.3. Representación técnica de escenografías en planta. 4.4. Follas técnicas de vestiario.	13	
5. Vocabulario: termos relativos aos debuxos técnicos.	5.1 Termos xerais. 5.2 Tipos de debuxos.	2	
TOTAL SESIÓNS			54
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL
Actividades introdutorias	4		4
Exposición práctico-teórica	20		20
Traballos de aula	26		26
Traballo autónomo		34	34
Titorías individuais e/ou de grupo		10	10
Actividades de avaliación. Probas	4		4
Actividades de avaliación. Revisión		2	2
TOTAL	54	46	100
6. METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		

Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o traballo con todo tipo de variables que permitan considerar diferentes posibilidades de resolución do problema ou do exercicio.
Traballo de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante
Prácticas en aula de informática	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo, desenvolvidas en aulas de informática.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma. Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe: Método no que os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Tutorías individuais	Entrevista que o/a alumno/a mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Tutorías de grupo	Entrevista que o grupo mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo de aula	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3.	50%
Traballo autónomo	T1, T2, T15, X5, X6, EE3, EE5.	20%
Exame	T1, T2, T3, T8, T13, T15, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	30%

Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO. Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo de aula	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3.	40%
Traballo autónomo	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5.	20%
Exame	T1, T2, T3, T8, T13, T15, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	40%

Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO. Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo de aula	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3.	40%
Traballo autónomo	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	20%
Exame	T1, T2, T3, T8, T13, T15, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	40%

Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO.

**Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos.
Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.**

9. Criterios de avaliación aplicables. DECRETO 179/2015, do 29 de outubro.

AT3, AT5, AT6, AT14, AT15, AT16, AT17, AX1, AX3, AX4, AX5, AX9, AX20, AX28, AX29, AE7, AE8, AE10, AE13, AE14.

10. BIBLIOGRAFÍA

Referencias básicas:

- RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1984.
- ÁLVAREZ, J., CASADO, J.L. y GÓMEZ, Mª D. Dibujo técnico. 1º Bachillerato. Madrid: S.M., 2008.
- GONZÁLEZ MONSALVE, Mario; PALENCIA CORTÉS, Julián. Dibujo técnico. Sevilla: Gráficas San Antonio, 1988.
- BACHMANN, Albert ; FORBERG, Richard. Dibujo técnico. Barcelona: Idea Books, 1982.
- ALVAREZ BENGEOA, Víctor; RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Javier. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1990.
- GONZÁLEZ MONSALVE, M. y PALENCIA CORTÉS, J. “ Trazado Geométrico”, Los autores. Sevilla, 1970.
- GONZÁLEZ MONSALVE, J. y PALENCIA CORTÉS, J. “Normalización industrial” , Los autores. Sevilla, 1973.

Referencias complementarias:

- VV.AA. Normas UNE sobre dibujo técnico. Madrid: AENOR, 2001.
- VV.AA. Diccionario terminológico: dibujo técnico. Barcelona: Larousse, 1998.
- ARRIBAS GONZÁLEZ, J., NIETO OÑATE, M. y REBOTO RODRÍGUEZ, E. Representación de superficies: aplicación al dibujo técnico. Universidad de Valladolid, 1999.
- SCHNEIDER, W. y SAPPERT, D. Manual práctico de dibujo técnico. Barcelona: Reverte, 2001.
- RODRÍGUEZ DE ABAJO, F.J. Y ALVARES BENGEOA., Curso de Dibujo Geométrico y Croquización, Edit. Donostierra. San Sebastián.1992.
- LEICEAGA BALTAR, X. Normas Básicas de Dibujo Técnico. AENOR Madrid.1.994.
- REVILLA BLANCO. Acotación. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993.
- REVILLA BLANCO. Vistas y Visualización de las Piezas. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993.
- RODRÍGUEZ DE ABAJO Y GALARRA ASTBIA, R. Normalización del Dibujo Industrial. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993.
- GHYKA, M. Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes. Barcelona: Poseidón, 1977.
- SAINZ, J. El dibujo de arquitectura. Nerea, 1990.

11. OBSERVACIÓN / RECOMENDACIONES

- **DISCIPLINAS CON CONTIDOS PROGRESIVOS:** Para ser avaliado nesta disciplina, hai que ter aprobadas as disciplinas anteriores coa mesma denominación.
- **Para poder ser avaliada/o haberá que entregar a totalidade dos traballos (de aula e autónomo). De non presentar todo, a cualificación será de NON PRESENTADO.**
- **Os traballos entregados fóra de prazo terán unha cualificación de 0 puntos.**
- **Os traballos cunha cualificación inferior a 3,5 non farán media.**
- **Os exames e entregas axustaranse aos prazos e hora indicados pola profesora da materia ou Xefatura de Estudos, e o seu non cumprimento implicará a non superación destes.**
- **O alumnado que perda o dereito á avaliación continua será avaliado segundo o procedemento que se establece na programación docente.**